

Thomas Lindemann Heinrich Sibrand

**Ex decreto & authoritate Amplissimi Et Celeberrimi, Venerandae Facultatis
Iuridicae, Senatus in inclyta Academia Rostochiana Pro consequendis in
utroq[ue] lure privilegiis & honoribus Doctoralibus Sub Praesidio ... Thomae
Lindemanni I.U.D. ... Disputationem Inauguralem Utilissimam Reconventionis
Materiam Exhibentem. Publicae Censurae subiicit 15. April. Henricus Sibrandt
Rost.**

Rostochi[i]: Pedanus, [ca. 1630]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn726768103>

Druck Freier Zugang

Vertragswert

Nat.

Lindemann - Sibrandt /c
1630.

11

DIVINI NUMINIS GRATIA

Ex decreto & autoritate

AMPLISSIMI ET CELEBERRIMI,
Veneranda Facultatis Juridice, Senatus in in-
clyta Academia Rostochiana

12

Pro consequendis in utroq; Ju-
re privilegiis & honoribus Do-
ctoralibus.

SUB PRÆSIDIO

Viri Amplissimi Spectabilis & Consultissimi,

Dn. THOMÆ LINDEMANNI
J. U. D. & Professoris hujus Academie
Celeberrimi, Facultatis Juridice Decani,

fautoris & promotoris sui colendi

DISPV TATIONEM IN AVG VRALEM

UTILISSIMAM RE-
CONVENTIONIS MATE-
RIAM EXHIBENTEM.

Publicæ Censura subjicit 15. April.

HENRICUS SIBRANDT Rost.

ROSTOCHI

Typis JOACHIMI PEDANI Acad. Typ. 1630 (Aut.)

IN NOMINE INDIVIDUÆ TRINITATIS

Disputatio Juridica
DE
RECONVENTIONE
THESIS I.

Um illa quæ apprime necessaria, juxta & utilia, inque foro ac iudicis frequentissima sunt, propter sui ipsius præstantiam, haud negligenda, sed secundum *Ictum Paulum in l. legavi 25. ff. de liber: legat: plenius attingenda, & exemplo Ulpiani in l. hac clausula i. juncto s. i. ff. de suspect. tutor. exactius indaganda; Ideò opere pretium me facturum existimavi, si hanc RECONVENTIONIS materiam, ut pote summè practicabilem *Alex. Trentacing. lib. 2. Variar. Resol. 1. n. 1. Theoph. Gisib. tract. de Reconv. cap. 1. num. 6. Proindeque Advocatis causarumque patronis per quam necessariam *Salicet. in Autb: & consequenter C. de sentent. & interloc. disputationis inauguralis loco proponerem. Quod ut eò felicius à me fiat, exemplo Sacratissimi nostri Imperatoris Iustiniani in l. 1. C. de offic. Pref. Pret. Afr. l. 1. C. de V. J. E. Princ. Constat. Deo autbore de concept. ff. merito ab invocatione numinis Divini, Disputationem ordior, eandemque Divinæ Majestati dico consecroque. Tuitaque summe Ichovah. Da facilem cursum & cæptis annue votis.***

2. Sicuti autem in universâ juris nostri prudentia rerum potior, aët verborum semper prior habetur ratio; Arg. l. Juri 1. ff. de Just. & Jur. l. è re est 1 ff. de Reb. Cred. Ita etiam præmissâ nominis RECONVENTIONIS explicatione, demum ad rei definitiōnem

A 2

tiensem

Ergo

tionem devenio. Dicta est autem à Re, id est, iterum vel vicissim & conveniendo. Quemadmodum enim actor dicitur Reum convenire. l. si actor 29. ff. de procur. l. si homo 45. ff. de Rei Vind. l. Cum quia 1. ff. Rem Ratam bab. l. Cum notissimi 7. §. Quamobrem i. C. de Praesir. 30. vel 40. Annor. l. plane 3. ff. famil. Ercise. Ita reus coram eodem Judice actorem vicissim conveniens & pulsans, tundem reconvenire dicitur à Cœlest. Papa in Cap. Prudentiam 2. ext. de Mut. Petit. Cap. super Spoliatione fin. X de Ord. Cognit. Cap. Dispensia 3. vers. Reu: de Rescript. in 6. Unde etiam mutua petitionis nomen. Reconventioni impositum esse citra crimen falsi asseverari posse non dubito per Rubr. Et tot. tit. X. de Mut. Petit. Theopb. Gisib. d. 1. cap. 2. in princ.

① Act.
3. Præviā itaque & præmissā nominis explicationē, merito cura formandæ atque concinnandæ definitionis animum subit; siquidem ea Interpretes valdè torsit, ut ex varijs variorum Authorum definitionibus videre licet. E quibus tamen hæc potissimum mihi arridet: Quà definitur, Mutua Rei conventi, coram eodem Iudice, adversus Actorem, durante conventionis Iudicio, instituta actio.

4. Generis itaque vices in hæc definitione subit Mutua actio, idque merito; tum ut intelligatur, reconventionem non competere nisi præcesserit conventio, seu actio quedam: textus est in l. consensisse 2. §. itim s. 5. l. qui non cogitur 22 ff. de Judic. l. cum Papinianus 14. C. de sentent. Et interloc. Cap. Dispensia 3. de Rescript. in 6. Rubr. Et tot. tit. X. de Mut. Petit. Tum ut pernoscatur, reconventionem propriè à Reo convento, non in modum exceptionis, sed in forma actionis, esse proponendam. Nomine enim actionis, quod Recouventioni in præcit textib. attribuitur, non venit exceptio l. verbum 8. ff. de V. S. Et insuper expressum habemus textum in cap. cum dilectus 2. X. de ord. cognit. In quo Innocent. Papa, distinguendum esse monet, utrum in modum actionis, an verò in formâ exceptionis proposita sit à Reo quæstio.

5. Atque hinc patet, quid sentiendum atque statuendum sit, de quæstione illâ inter Dd. valdè agitatâ: An Recoaventio actioni, an verò Exceptioni sit annumeranda? Theopb. Gisib. d. l. cap. 4. num. 8. Dis. Job. Petr. Malign. in tract. suo de Recouventione. Quæst. 8.

① Janus eines Leichvertrags vor demselben Richter, Se gegen einen anderen Taten bei bestehenden Vertragsträgern, die als gefährliche Handlungen

6. Sequitur ordine in definitione, quod sit Rei Conventionis actio. Quo ipso redarguitur error Accursij in l. consensisse 2. §. item 55. v. sed & si agant in verb. compelluntur lit. D. ff. de Judic. & l. Non distinguemus 32. §. item si 9. in fin. in verb. defendat l. M ff. de Recept. qui Arbitr. statuentis, Actorem reo item moventem, ab omnibus aliis coram illo judice, etiam incompetente, reconveniri posse. Cum non solum nominis Etymon repugnet, sed insuper omnes text⁹ de Reconventione loquentes, presertim v. Rubr. & tot. tit. ext. de Mut. Petri. Nov. 96. cap. 2. & ex illā desumpta Autb. & consequenter v. si viciſſim C. de ſentent. & interloc. Contrarium evincant. Apparet insuper, ex prædictis definitionis verbis, Reconventionis Reconventionem non dari, id est, Actorem à Reo Reconvētum, eundem reconvenire non posse Specul. lib. 2. partic. i. tit. de Reconvent. §. Nunc dicamus 2. num. fin. ne immortalitate atque infinitate lites implicitur. Contra text. cap. cum in multis 2. de Rescript. in 6.

7. Additur denique in definitione coram codem judge. Ut intelligatur præcipua Reconventionis differentia, quâ à cæteris judiciis discernitur, in quibus regulariter sequitur actor forum rei l. Actor fin. C. ubi in rem Att. Exercit. deb. l. juris 2. C. de Jurisd. Cap. si Clericus 5. ext. de for. compet. Idque in hac Reconventionis materiâ ita ſpecialiter receptum, ne litigantes ſe ad diuersos trahendo judges, lites ac moleſtias faciant immortales, ac inde miseraſile quid ac ridiculum eveniat. Uti inquit Imper. Iufit. in Nov. 96. cap. 2. in princ. Nam ſane cujus in agenda quis obſeruat arbitrium eundem & contra ſe habere judgeſem non dedignabitur l. cum papinianus 14. cum Autb. Et consequenter C. de ſentent. & interloc. ne calumnioſae voluntati adversarij fenefra aperiatur, optioque relinquatur, num apud eundem judgeſem litigare debam & poſſim. l. ſidem 11. §. ſed & ſi 1. ff. de Jurisd. add. l. qui non 22. ff. de Judic. cap. Diffendia 3. de Rescript. in 6. Reliqua Definitionis verba in ſequ: cum Deo ulterius attingam.

8. Enodata hactenus Definitione, ſecundum legem methodi, diviſio Reconventionis examinanda venit: que & ipsa non ab omnibus una eademque traditur Baldus enim in d. Autb. & conſequenter C. de ſentent. & interloc. num. 21. Marian. Socin. de Mut. Petri. Artic. 2. Ioh. Petr. Molign. d. tr. Quest. 2. Quadrimembra Rei Conventionis faciunt diuſionem; ut alia ſit de Civili ad Civili

lem, de Criminally ad Criminalem, de Civili ad Criminalem, & de Criminally ad Civilem: quæ tamen si penitus examinetur, potius ad varios modos reconventionis, quam ad veram ejusdem divisionem referenda erit. Quamvis parum interesse putem si quis exemplo actionis, reconventionem dividere voluerit in Criminalem & Civilem.

9. Magis vero naturæ reconventionis conveniens illa videtur. Dicitur distinctio, quæ reconventionem in propriam & impropriam dispescunt: Propria illis dicitur quæ ante vel statim post litis contestationem parili & simultaneo processu instituitur continuatur & finitur Clement. Sepe & verum in verb. Exordio de V. S. quod quomodo sicut sequentia indicabunt. Impropriam illam dicunt, quæ quovis tempore, durante tamen conventionis judicio instituitur, finitque in primis actionum temporalium præscriptiōnem, & causam reconventionis judici aliās incompetenti competenter insinuat Cap. dispensia 2. vers. Reus in verb. durante judicio de Rescript. in 6. Specul. de Reconvent. §. sequitur 3. Si quis tamen subtili disputandi ratione, contra quam multa in jure Civili recepta esse docet Ictus Julianus in l. ita vulneratus 51. §. Estimatio 2. vers. Multo ff. ad L. Aquil. contrarium adstruere voluerit me plane contrarium non habebit veram enim puto Specul. d. l. & Theoph. Gisib. d. tr. cap. 19. num. 8. sententiam statuentium Reconventionem etiam post litis contestationem interpositam, veram esse reconventionem, simultaneo tamen processu eam expediri minime posse Rob. Marant. in spec. Aur. Part. 4. Distinct. 6. num. 6.

10. Illud autem absq; dubio à jure alienum est, dum Wesenb. in Paratit. de compensat. num. 9. secutus Bald. in l. si constat C. de compensat. & Alex. conf. 119. vol. 2. Compensationem speciem quandam Reconventionis assertit. Quia Reconventio venit nomine actionis, uti supr. th. 4. satis demonstratum per cap. cum Dilectus 2. ext. de ordin. cognit. Compensatio vero exceptioni annumeratur l. in exceptionibus 19. §. idem 3. junct. §. §. praeceps ff. de probat. arg. l. exceptio 22. ff. de except. Accedit quod reconventio sit rei litigiosa, & propter dubium litis eventum incerta & illiquidæ compensatio vero sit rei non nisi liquidæ l. compensationes fin. C. de compensat. l. si debeas 22. ff. cod. Liquidum ad illiquidum nulla est compensatio. Unde is qui compensat debitum faciet, quia compensatio nihil aliud est quam crediti & debiti inter se usq; ad concurrentem summam contributio l. compensatio

819

lio 1. d. t. l. si constat 4. C. eod. l. Titia 34. §. qui invitaz. ff. de legat. 2.
At is qui reconventione utitur minimè fatetur se debere arg. l. non
videtur 33. ff. de Judic.

ii. Postquam jam de Definitione ac divisione Reconven-
tionis pro instituti mei ratione satis superque actum sit, restat ut
de partibus hujus judicij reconventionalis paucis agam. Quod ut
et felicius fiat, primo de personis judicium hoc constituentibus
Deinde de Rebus seu causis in Judicium Reconventionis dedu-
cendis, & denique de modo procedendi, seu processu hujus judi-
cij nonnulla breviter subjiciam.

12. Tralatitium est, in omni judicio, ad ejus constitutio-
nem, tres requiri personas principales, judicem videlicet, Actor-
rem, & Reum (Nam de minus principalibus personis, tam ex
parte judicis, quales sunt assessores, Judicij Secretarij scribæ vel
Actuarij item Apparitores, quam ex parte litigantium, quales
sunt Advocati Procuratores assistentes & testes, intervenientibus
hic sermo non est) Et hoc quidem indubitate juris est, eundem
esse judicem Reconventionis qui est conventionis. l. Qui non co-
gitur 12. ff. de Judic. l. cum Papinianus 14. cum Auth. Et consequenter
C. de sentent. & inter loc. cap. Dispensia 3. §. Reus quoq; in verb. apud
eosdem Judices de rescript: in 6. Quod præter citatos textus & ipsū
verbi Reconventionis seu mutuæ petitionis Etymon indicat uti
supr. ib. 2. demonstratum. Imò summum commodum tam in ju-
dicem quam in litigantes redundans, suadet coram eodem judice
Reconventionem instituendam esse, cum nulli proorsus audientia
præbenda sit, qui causæ continentiam dividit, & ex beneficij præ-
rogativa, id quod in uno eodemque judicio poterat terminari,
apud diversos judices voluerit ventilare, poenaque insuper ex sen-
tentiâ Judicis immineat ei, qui contra hanc supplicaverit sanctio-
nem, inquis Imper. Constantinus in l. Nulli 10. C. de Judic.

13. Unde tam ex parte actoris receptum, ne illum cuius
in agendo observavit arbitrium & contra se habere judicem de-
dignetur d. l. cum Papinianus 14. C. de sentent. & Interloc. Quam ex
parte Rei saluberrime constitutum ab Imper. Iustin. Nov. 96. cap. 2.
§. sancimus 1. vers. si itaq; tacuerit ne judicio conventionis durante,
licentia sit ei adversarium suum ad alium trahere judicem. Ne-
cessitatem.

cessitate ei imposita sustinendi terminum litis ab actore sibi illatae.

14. Et hoc procedit tam in judice ordinario, cognitionem & jurisdictionem vel à populo, vel à principale, vel à Lege, vel vi præscriptionis, vel consuetudinis ordinarium habente, ac ita propriam quasi jurisdictionem exercente l. More. s. cum l. Et quia sequ. ff. de jurisdic. l. cum prator 12. l. Qui neg. 81. ff. de judic. Idque minus dubij habet propter textus valde evidentes l. si idem 11. §. sed & si 1. ff. de jurisd. l. Qui non cogitur 22. ff. de judic. l. cum Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. Nov. 96. cap. 2.

15. Quam in judice Delegato mandatam sibi jurisdictionem, nomine ejus qui jurisdictioni præest & ita non proprio jure sed alterius Beneficio exerceente tot. tit. ff. de offic. ejus cui Mandat. est Iurisd. Iob. Petr. Molig. d. tr. Quæst. 24. Tum quod Reconvventio apud quemlibet judicem coram quo fit conventio Principalis Regulariter institutatur à cap. 1. & 2. ext. de Mut. petit, specul. de Reconvvent. §. Fieri 1. n. 1. Marant. de petit. 4. dist 6n. 13. Et actio principalis coram Delegato ventilari possit per tot. tit. ff. de offic. ejus cui mand. est Iurisdic. Tum quod quæstio hæc quoad litteram decisa in cap. ex literis 1. in verb. à sede Apostolicâ delegatis ext. de Mut. petit.

16. Nec interest an solus actor illum elegerit, cum propria voluntati & placito, quo in prorogationem jurisdictionis consensit, contravenire iniquum sit. l. Hoc edicto 1. ff. de constit. pecun. l. Hujus 1. ff. de Pactis cum simil. textib. An verâ communi tam Actoris quam Rei consensu impetratus sit, stringit enim ratio sepe alleg. l. cum Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. Quod cuius in agendo observavit arbitrium, eum & contra se habere judicem dignari minimè possit. Dis. Marant. d. l. n. 13. vers. Quod intellige & alij plures ab illo alleg: vide omnino Theop. Gisib. d. L. cap. 25. per tot. apud quem sylvam contrariorum argumentorum probe sublucatam invenies.

17. Cum porro Arbitri nonnunquam nomine judicum, veniant l. s. minor 34. § Minores 1. ff. de Minor. l. Qui neg. 81. ff. de Judic. l. Ex consensu 23. ff. de Appellat. Non inconvenienter hic queritur. An etiam coram Arbitris Reconvventio institui possit? Et nota est, vulgata illa & recepta Dd. distinctio: Inter Arbitros urbis ex legis vel statuti necessitate, à Magistratu, ad dirimendas omnes

omnes litigantium controversias, datos. l. arbitrio 9. ff. qui satud.
cog. l. cum specialis fin. ibid. Gotb. lit. A. C. de Iudic. l. Arbitrum 43.
ff. Fam. Ercisc. Et Arbitros compromissarios, quibus saltem ex
compromisso partium, controversias arbitrio suo decidendi, po-
testas concessa est. l. rem. non novam 14. C. de Judic. tor. tit. ff. qui
arbitr. Recep. ibid. DD. Coram illis quin Reconventio institui pos-
sit, dubium ferè nullum est; Quia ejusmodi arbiter, & Iudex Or-
dinarius, æquiparantur in l. Arbitrio 9. ff. qui satud. cog. Proindeq;
recte eoram eo sicuti coram Magistratu ordinario reconventio
instituitur: facit ratio d. l. Cum Papinianus 14. C. de sentent. & in-
terloc. Et hanc sententiam veluti veram amplectuntur Marant. d. l.
num. 20. & Iob. Petr. Molign. d. tr. Quest. 23. Alex. Trentacinqu.
d. l. num. 52.

18. Coram Arbitro vero compromissario, reconventio-
nem locum non habere puto, eò quod ejus judicium cancellis
compromissi sit restrictum, nec in compromissum aliud veniat
quam de quo actum est l. quid tamen 21. §. plenum 6. ff. de Recept.
qui arbitr. l. non distinguemus 32. §. de officio 15. & §. Arbitr fin. l.
Arbitr 50. ff. Eod. Ex quâ ratione Innocentius Papa in cap. cum
dilectus 6. extr. de Arbitr. in hac verba respondit. Quod licet in
judicio convenientem reconvenire valeatis, qui corā judice con-
venitur, corā Arbitris tamen reconvenire non potest, cum arbitri
judicare non valeant nisi de his tantum super quibus in eos exti-
terit compromissum. Aliam rationem adducunt Marant. d. l. n.
20. Iob. Petr. Molign. d. tr. Quest. 22. & ab illis alleg. Bart. ad Autb.
Et consequenter C. de sentent. & interloc. ideo coram arbitro com-
promissario, Reconventionem cessare statuentes, quod consensu
utriusque litigantium sit electus. ac proinde dispositio d. l. Cum
Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. cesserat à quibus tamen me-
rito secessum facio, cum aliâs nec coram Delegato judice, utriusq;
partis consensu constituto, reconventioni locus esset. Quod ta-
men falsum esse sup. ib. 15. demonstratum est.

19. De Austregarum judicibus hic elegans sese offert ven-
tilanda quæstio: Vtrum etiam coram illis reconventio institui
possit? Quam affirmativè decidere placet. Exceptio enim in ca-
sibus non exceptis regulam confirmat l. Quæsum est 12. §. idem

43. ff. de instr. vel instrum. leg. l. nam quod 4. §. si cui sibi ff. de pena
legat al. cum ita 63 ff. de condit. & demonstr. At in casibus quibus
status Imperii coram judicibus Austregarum conveniuntur, cer-
to tantum casu in §. 1. ult. & pen. Ord. Camer. part. 2.
tit. 4. reconventio prohibetur per text. ordin. Camer. part. 2.
tit. 4. §. dieselben neuen Rächte vers. Auch sollen die Klagende
parteien nicht in wiederrechte vor die Rächte gezogen werden. In cæteris
itaque permitta censetur. Accedit non tantum expressus ordinat.
Camer. text. d. part. 2. tit. 4. §. So dan die Parteien vers. aber in
obhaupten Artikeln solle das widerrecht stadt haben. Sed insuper ra-
tio satis evidens, quod in casibus Camerae Imperialis ordinatione,
non expressè decisiss, observandum sit jus commune, Ordin. Ca-
mer. Part. 3. tit. ult. Quod si itaque dubietas quædam, de decisione
Cameralis ordinationis restaret, certe secundum jus commune
& l. cum Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. procedendū esset.

20. Atque hactenus de primariâ judicis videlicet personâ
pro instituti mei ratione satis; subsequitur justo ordine, secunda
sc. Actoris. Qui ratione primæ conventionis Rei; contemplatio-
ne verò Reconventionis Actoris vices sustinet. Et generaliter te-
nendum, materiam Reconventionis ex classe & numero permis-
sorum esse, ita ut cuilibet licita sit Reconventio, cui non expresse
est prohibita. arg. l. Mutus 43. §. cum quaritur 1. ff. de Procur. l. in-
exceptionibus 19. §. sed & si 2. ff. de probat. Imo unicuique reconven-
tio permitta, cui agendi facultas non præcisa. Cum reconventio
nihil aliud sit quam actio uti sup. tb. 2. & 4. demonstratum. Qui-
bus vero agendi facultas concessa sit, videre licet ex leg. 1. 2. & tot.
tit. ibid. Dd. C. qui legit. pers. standi in jud. &c.

21. Cum autem Pupilli itemque minores, absq; consensu
Tutorum vel Curatorum, legitimam personam standi in Judicio
non habeant. d. l. 1. & 2. C. qui legit. pers. stand. in Iud. absq; illo-
rum consensu reconventionem instituere minime poterunt, ne-
ex sua imperitiâ, vel juvenili calore, aliquid vel dicant vel tace-
ant, quod si fuisset prolatum, vel non expressum prodesse eis po-
terat, & à deteriori eos calculo eripere. Prout inquit Imper. Justi-
nianus in l. clarum 4. C. de Author. praef. Tametsi enim regulariter
minoribus invitis curatores dari non possint §. itim inviti 2. Inst.
de

de Curat. l. si impuberi 13. §. sed si fin. ff. de tutor. & curat. dat. litis tamen curatores, etiam inviti suscipere coguntur. d. §. 2. qui kabet 3. §. si Pupillus 2. in fin. ff. de Tute. Andr. Gail. 2. obs. 108. num. 1. 2. § 3.

22. Bannitus quoque, der von wegen des gebrochenen Landfriedens / in des H. Reiches Acht vnd Oberacht erklärte ist/ cum omnibus privilegiis beneficiis ac immunitatibus privetur ac exuatatur, Reichs Abscheldt zu Speit de Anno 1542. §. Würde sich aber jemandt vers. zu erklären vnd zu sprechen/ omniusq; libidine exponatur Ordin. Camer. part. 2. tit. 9 §. So jemandts ibi so hält auch &c. absq; dubio Reconventionis beneficio non gaudebit. Quod tamē cum distinctione quadam accipiendum, monet Theoph. Gisib. d. tr. Cap: 7. no. 9. & sequ: Ut distinguamus inter Bannitum & proscriptum Imperii, Et ab inferiore aliquo principe exclusum seu relegatum. Ille enim cum ex toto orbe Christiano bannitus censeatur, atque in nullo regno securè vivere possit Theod. Reinking de Regim. Secul. & Eccles. lib. 1. claf. 5. cap. 6. num. 125. meritò eidem, in totum, hoc beneficium reconventionis denegatur. Hic verò, cum ex certo certi alicujus principis Ducatu vel territorio saltem sit relegatus, si alibi, quam in loco à quo relegatus est conveniatur, Reconventione licet uti poterit arg. l. Eum quiz. ff. de Interd. & releg. Bannum namque unius Ducatus jura alterius loci sibi non subjecti minimè adimit; cum extra territorium jus dicenti impune non pareatur l. extra fin. ff. de Jurisd. cum simil. Schneiderw. ad §. cum autem Inſit. quib. mod. Jus patr. potest. solv. n. 13.

23. Ut autem alium quis reconvenire possit, necessario requiritur ut sit ab eo conventus, tum per textus supr. tb. 4. allegatos: Tum etiam quod Reconventio sit rei conventi actio; uti ex definitione Reconventionis satis superque patet; nisi forte reus ex dolosâ machinatione, actori occasionem dederit illum conveniendi, ut illum hoc modo callide, Jurisdictioni sui judicis subficiat, nec coram ordinario actoris judge litigare cogatur. Präterquam enim quod aliâs jura decipientibus, & dolosè & callide agentibus non subveniunt l. Et primo 2. §. sed ita 3. l. si decipiendi zo. ff. ad SCrum Vellei. l. in eo 110. §. fin. ff. de R. f. id manifeste colligitur, ex l. consensisse 2. §. itim. si 5. vers. sed & si agant ff. de Judic. Adde Cap. Relatum 21. §. ad hoc exer. de jur. Patron.

24. De Reo Reconvento denique hic dispiciendum; U-
erum jus reconveniendi competere possit? Et communis Dd.
schola tenet quod non. *Specul. d. l. §. sieri 1. num. 4. Ioh. Petr. Mo-*
lign. d. tr. quest. 7. Petr. Frid. Mind. de contin. caus. lib. 3. cap. 6. n. 9.
cui & ego merito subscribo, ne modus litium multiplicatus inex-
plicabilem faciat difficultatem teste *ICto Paulo in l. singulis 6. ff. de-*
except. Rei Jud. ac infinitas vitetur cap. cum in multis 2. de Rescript.
in 6. Imo imputet sibi actor, cur in judicio conventionis item
hanc movere supersederit ac neglexerit; cum tamen ab initio
plures actiones cumulare, unoq; libello complecti potuisse *C. di-*
spendia 6. de Rescript. in 6. l. baredes 25. §. si inter me 4. & sequ. ff. fam.
ercit. Quod si tamen id quod actor in reum reconvenientem ite-
rum vult intendere, incidat in ipsam rei reconventionem, vel ei
præjudicium afferat, actorem audiendum putat *Mindan. d. l. idg.*
exemplis propositis illustrat.

25. Tertiam judicij personam principalem dixi esse Reum,
qui ratione judicij conventionalis dicitur Actor, Ratione autem
Reconventionis Reus. Et quidem omnes actores à suis reis re-
conveniri regulariter possunt *l. Qui non 22. ff. de judic. d. l. cum*
Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. Sive propriam causam a-
gant, sive alienarum litium defensores existant. Quia propter in-
terventum procuratoris non debet deterior causa fieri adversarij
l. Prætor. ait. 2. §. defendi 3. ff. quibus ex causs. in poss. eat. Cum si
principalis ageret posset Reconventio locum habere *C. dispensatio*
3. §. Reus de Rescript. in 6. cap. 1. & 2. ext. de Mut. Petit. Autb. & con-
sequenter C. de sentent. & interloc. Ioh. Petr. Malign. d. tr. quest. 16.
Quod tamen verum est si causa reconventionis ipsum concernat:
principalem, secus si procuratorem *Ioh. Petr. Malign. quest. 17.*

26. Hinc Principes vel status Imperij, vigore Austregae-
rum, privilegiatam habentes instantiam *Ordin. Camer. part. 2. tit.*
4. Si aliquem inferiorem coram ordinario suo judice conve-
niant, ibidem recte Reconveniuntur. Cum contrarium nullibi
reperiatur decisum, ac in casibus in Ordinatione Cameræ non ex-
pressis, jus commune, quod hoc passu reconventionem admit-
tit *d. l. cum Papinianus 14. C. de sentent. & interloc. l. qui non 22. ff.*
de iudic. sit attendendum & observandum. *Ordin. Camer. part. 3.*
tit.

air. ulti. Et insuper explorati juris sit, eoque jure utamur Inquit
ICtui Ulpianus in l. est receptum 14. ff. de Iuriad. ut si quis maior vel
æqualis subjiciat se jurisdictioni alterius, possit ei & adversus eum
jus dici. Quem textum vel solum ad hujus quæstionis decisionem
sufficere putat Theoph. Gisb. d. tr. cap. 8. n. 8.

27. Legati quoque, licet privilegio & jure revocandi do-
mum, gaudeant, ita ut tempore legationis non possint conveniri
l. consensisse 2. §. legatis 3. ff. de Iudic. Ne videlicet litibus impliciti
à munere suscepctæ legationis avocentur l. non alias 24. §. sed si 2.
in fin l. de eo 26 ff. Eod. Tamen si ipsi, etiam tempore legationis,
aliis item moveant, non obstante privilegio Revocandi domum,
licite reconveniri possunt; compelluntur enim se adversus omnes
defendere, d. l. consensisse 2. §. item si 5. v. sed & si ff. de Iudic. Ratio
hujus est tam ex æquitate Reconventionis. l. cum Papinianus 14. C.
de sentent. & interloc. Quam quod Privilegium revocandi domum
illis saltem competit, si conveniantur ex contractu ante legatio-
nem perfecto d. l. 2. §. 3 non verò si ex contractu tempore legatio-
nis celebrato actio criatur d. l. 2. §. omnes 4. Non minus autem
contrahitur in judicio quam per stipulationem l. licet 3. §. idem
scribit 11. ff. de pecul. Nisi forte injuriam suam, vel fur-
tum vel damnum persequantur, quod in legatione passi sunt,
tunc enim reconventioni locus non est, ne in potestate cuiusvis sit
pulsando eos, subjicere illos jurisdictioni dum se vindicant d. l.
consensisse 2. §. 5. v. sed & si ff. de jud. Theoph. Gisb. de tr. cap. 2.
num. 15.

28. Ardua sane & à Dd. valde agitata quæstio est; Utrum
Clericus conveniens Laicum coram judice seculari, sub eodem
reconveniri possit? Quam propter summam difficultatem, im-
periali vel pontificiâ indigere decisione existimat Andr. de Barba-
tia in cap. si Clerici 4. ext. de Iudic. Referente Theop. Gisb. d. l. cap. II.
in princ. Cujus tamen vestigia minime premens non expectatâ novâ
aliquâ decisione, affirmativam huius quæstionis decisionem in pun-
cto Iuris veriorē esse existimo per text. sape alleg: l. cum Papinianus
14. cum auctb: Et consequenter sequente C. de sentent: & interloc: l.
qui non 22. ff. de Judic: Canon: accusatores 1. §. Cuius in agendo Caus.
33. Quæst: 8. Cap: Diffendia 3. §. Reus, de Rescript: in 6. Cap, 1. & 2.
B. 3. extr.

ext. de mut. petit: Accedit quod Cleric⁹ ubi cōtraxit conveniri, nec
obstante privilegio, alterius iurisdictioni subiecti Possit Cap. Dilecti
filii 17. ext. defors compet: Ast conveniens Laicum cum eo coa-
trahit l. licet 3. §. idem scribit u f. de Pecul: merito itaq; iurisdictioni
secularis iudicis per conventionem se subiicit. Præsertim cum nul-
lus expressus textus Reconventionem hoc passu prohibens in jure
Canonico extet, proindeq; iuri civili generaliter reconventionem
admitenti standum. Cum teile Theoph: Gisib: d. l. n. ii. per ma-
nus vulgo tradatur, quoties questio aliqua dubia sit de Jure Ca-
nonico, sed clara & expedita de iure Civili quod standum sit legi-
bus in utroq; foro Vid. Cap: intellectimus l. ext. de Nov: oper: Nun-
ciat: Nec id in hoc casu singulare est, cum & alii permulti sint qui-
bus Clericus coram Seculari iudice litigare cogitur. Cap: ex trans-
missa 6. cum cap: sequ: ext. de for: Compet: Cap: ceterum 5. ext. de
Judic: itim cum pacto privilegio fori renunciaverit l. si quis 29. C.
de partis l. Si quis 51. C. de Episc: & Cleric: vid. omnino Nov: 123. cap. 25.
Et hanc sententiam communiter observari, testatur Prosper Fari-
nat: in Præc: Crim: quest: 8. à no 99. usq; ad 101 Alex. Trentacinqu:
d. l. n. 32. eamq; sequuntur Specul: d. l. §. Nunc dicamus 2. no 7. Ma-
ravit: d. part: 4. n. 53. Andr: Gail. lib: t. Obs: 37. no 6. Petr: Frid:
Mind: d. l. cap: 6. no 6. Job: Petr: Molign: quest: 32. per tot. Henric:
Boyer Class: 6. Disp: 21. Thes: 19.

29. Non minoris difficultatis, & mometi questio hic de studioso
occurrit. Utrum is conveniens civem coram Magistratu Mu-
nicipali, ibidem reconveniri possit? Et cum controversia haec ar-
dua & maximi ponderis sit; non certe, ex favoris ratione, vel ex
incerta & divinatoria Autb. Habitā C. ne fil: pro Patre explicacione
decidenda; sed ex veris & solidis iuris rationibus & textibus de-
terminanda, qui si penitus intropisciantur reconventioni hoc
passu locum esse apparebit. Notissimi enim iuris est, quemlibet
privilegio vel præscriptioni fori, proper dignitatis prærogativam
competenti, renunciare posse. t. si. quis 29. C. l. Padum 46. ff. de
Partis l. si. Judex 41. ff. de Minor: Quid ni ergo Studiosus per con-
ventionem tacite in Iudicem consentiens l. Junct l. 2 ff. de Judic.
privilegio fori, per d Autb: sibi concessio, renunciare, & secundum
l qui non cogitur 22. ff. d. t. se alterius iurisdictioni subiicere posset.

Præ-

Præsertim cum Legatus, licet privilegio Revocandi domum gaudeat l. Consensisse 2. §. Legatis 3. ff de Judic: tempore legationis re-
conveniri possit d. l. 2. §. item 5. v. sed & si agant Qui tamen Studio-
so comparatur l. si longius 18. §. si filius familias i. ff. d. e. cum uterq; Reipubli causa absit d. Auth: Habita C. ne fil: pro patr: Et deniq;
fundatur hæc sententia in iuribus generaliter reconventionem admittentibus, videlicet l. cum Papinianus 14. cum Autib: &
Consequenter C. de sentent: & inter loci l. Qui non 22. ff. de Judic: &
simil: Quibus tamdiu standum, donec correctio veterum legum, &
exceptio probetur arg. l. Sancimus 27. C. de testam l. Precipimus 32. §.
Quicquid fin C. de Appellat. Plura hujus opinionis fundamento, uti
& contrariorum resolutionem videre licet apud Theopb: Gisib:
d. tr. Cap. 12. Bocer; d. l. ib: 22

30. Quod tamen de Studio eo th: Praeced: dictum, minime
obtinere monet Bocer: d. l. ib: 23, si constiterit, quod Civis dolo-
se efficerit ut conveniretur à Studio coram judice Municipalis,
quo ipsum reconveniendo contumelijs exponere posset arg: Cap:
Relatum 21. §. ad hoc ext. de iur: Patron: d. l. Consensisse 2. §. item
si 5. v. sed & si ff. de indic: Alex: Trentacingu: d. l. n. 33.

31. Vice versa si Scholaris à Cive oppido coram Re-
ctore Academie conveniatur, poterit eundem coram Rectori
Reconveneri: Alexand: Trentacingu: d. l. n. 58. Iniquum enim esset,
Studio id non licere quod Civi pari in passu conceditur arg. l.
non debet 41. ff. de R. I. l. si idem 11. §. sed & si i. ff. de Iuriad. Præter-
tim cum favorabilior sit persona studiosi quam Civis Autib: Habi-
tā C. ne fil. pro Patr: Et hanc sententiam in primis tenendam esse
monet Matthias Stephani de Iuriad. lib: 2. part: 2. cap: 12. n. 46. Cum
sit favorabilis, & faciat pro amplianda jurisdictione Rectoris &
Concilij Academicorum, ut nimurum Rector, qui alias in Cives aliosq;
non habet jurisdictionem in simplici conventione, tamen per
Reconvencionem eam acquirat, vi effectuque Reconvencionis,
per. d. l. Cum Papinianus 14. & l. qui non cogitur ff. de judic. Diff. Ma-
rant. d. l. n. 28. in fin:

32. Pauperes denique, aliæque personæ miserabiles, licet
de jure privilegium habeant judicem l. un. C. quand. Imper. in-
ter Pupil. vel viduam &c. Attamen si alios convenient, recte coram
codem:

codem judice Reconveniri posse cum Henrico Roccero d. l. b. f. 25.
statuo. Idque propter generalitatem *supr.* sepè alleg. textuum.
Quibus tam diu standum donec exceptio & exceptio produ-
catur.

33. Et cum hactenus de primo hujus disputationis mem-
bro, pro instituti mei ratione satis egerim, sequitur jam, ut de
REBUS seu causis in judicium Reconventionis deducendis pauca
tractem, exemplo Iustiniani in §. Omne autem jus sit. Inst. de Iur.
N. G. & C.

24. De quibus autem causis Reconventio institui possit,
cum singulatim explicare, propter rerum multitudinem ac va-
rietatem, impossibile sit, ad generalem juris definitionem seu re-
gulam recurrendum, arg. l. suis quoq; 4. §. Puto l. in fin. ff. de He-
red, inst. Quod in omnibus causis, in quibus Reconventio pro-
hibita non invenitur, concessa & licita videatur. Arg. l. Mutus 43.
§. Cum quaritur l. ff. de Procur. l. Nec non 28. §. Quod eius 2. ff. Ex qui-
bus caus. Major. l. in exceptionibus 19. §. sed & si 2. ff. de probat. Ex
omnibus itaque quasdam enumerasse sufficiat.

35. Nec interest utrum actiones sint cognatae an diversae.
Cap. Dispensia 2. §. Reus in verb. Obnoxium de Rescript. in 6. l. Qui
non cogitur 22. ff. de judic. l. cum Papinianus 14. in verb. Daturum vel
Facturum C. de sentent. & interloc. Verbum enim facere, omnem
omnino faciendi causam complectitur l. verbum 218. ff. de V. S.
Nec quicquam obstat quod in d. l. 14. in fin. Imper. inquit in eo-
dem negotio, ac proinde, non in diversis causis reconventio ad-
mittatur: Nam verba praecitata, non ad actionum connexitatem,
sed judicij identitatem referenda esse, ipsa dispositio d. l. 14. satis
evincit. Quarebatur enim; An in eodem judicio, non obstante
fori præscriptione, condemnari posset Reus? Respondetur affir-
mative, per rationem: quod cuius in agendo observat arbitrium,
eum habere & contra se judicem in eodem negotio, id est, in eo-
dem judicio, non d'esignari possit; atque hanc explicationem
tenet Gorbofr. add. l. 14. lit. F. Theoph. Gisib. d. tr. cap. 13. num. 2.
Eaque magis confirmatur, perl. error 7. C. de jur. & Fact. ignor.
l. sententiis 3. C. de Error. Advocat. cap. ex literis 1. ext. de Mut. Petit.
in quibus textibus vocabulum Negotij pro lite seu judicio acci-
pitur.

Perinde

36. Perinde etiam est num actio sit in personam, an vero in rem. Quicquid etiam Anton. Faber. 20. conject. 8. subtiliter magis quam utiliter contra disputet; Et de actionibus personalibus, textus est expressus in sepe alleg. l. cum Papinianus in verb. daturum vel facturum C. de sentent. & interloc. quæ verba propriam esse actionum in personam notam, pater ex §. omnium 1: ibid. Dd. inst. de Aet. De actionibus v. Realibus itidem est textus in d. cap. Diffendia 3. §. Reus in verb. Obnoxium de Rescript. in 6. Nov. 69. cap. 2. in verb. obnoxium. Obnoxium autem nobis esse non tantum dicimus qui actione personali, sed etiam qui actione Reali à nobis pulsari & conveniri potest. Vid. Job. Emer. à Rosbach. Prax. Civ. Tit. 46. n. 3. & omnino Hillig. in suo Donell. Encl. lib. 17. comm. 19. lit. O. ubi argumentias Anton. Fabri probè enucleatas invenies.

37. Item num actio sit civilis an criminalis. & de actione quidem Civili, minor est dubitatio, propter verba. Actiones, Actorem, Actione quibus Icti, Imper: & Canon: utuntur, in textib. de Reconventione loquentibus & sepe supr: alleg. Actionis enim verbum propriissimum sumptum de actione Civili tantum exauditur, is enim qui Criminaliter experitur, magis propriè accusare, quā agere dicitur per Rubr. ff. & C. de Accus. Laxius tamen vocabulo actionis sumpto, quandoq; etiam criminalem Complectitur atq; comprehendit Rubr. C. Quando Actio Civilis Criminale Prejudic.

38. De Criminali actione major sane dubitatio est. An in illis causis locum habeat Reconvention? Quā quidem questione, nullam in hac materiâ spinosiorum & interpretum concertationibus magis vexatam esse testatur Theoph. Gisib. d. tr. Cap. 16. in princ. Affirmativam tamen hujus questionis decisionem, de Iure veriorem putans, quam & ego meritò amplector, ita ut si quis conveniatur criminaliter, possit ad suam vel suorum injuriam vindicandam, actorem suum coram eodem Iudice ex alio crimine reconvenire. Ita enim Impp. Valentin. Valens, & Gratianus in l. Neganda 19. C. de his qui Accus. non poss. rescripsierunt. Neganda est accusatis, Qui non suam suorumq; injuriam prosequuntur, licentia criminandi in pari vel minori Crimine. Huc etiam facit quod Reus, pendente lite ante sententiam, suum accusatorem possit deferre. L. si quis Reus 5. §. inchoatas fin. ff. de Pabl. Judic. l. deferre.

18. §. sed eas 4. ff. de Jur. Fisci. Delatio autem nihil aliud sit quam
criminis apud judicem narratio, cum accusare videatur qui detu-
lit. L. Eum patronum 10. ff. de Jur. patron. Comprobat deniq; hanc
sententiam non tantum ratio generalis sape alleg. l. Cum papinianus
quod absq; discrimine causarum Civilium vel Criminalium,
eum Iudicem habere debeat, cuius in agendo observavit arbitri-
um. Sed insuper d.l. Neganda 19. C. de bis qui accus. non poss. ubi
clare satis Impp. pronunciant. Quod & ipsi (sc. Rei) inscriptio-
nes, contra eos. (sc. Actores) etiam pendente accusatione, depo-
nere possint. Inscriptio verò nihil aliud est, quam libellus accusa-
tionis scripto comprehensus libellorum 3. ff. de Accus. & Inscript.

39. Quod autem in Criminalibus admitti reconventionem dixi, non ita intelligendum, quasi reus de crimine conveniens, principale negotium conventionis differre, ac per Reconventionalis causæ cognitionem, illud ipsum protelare possit, cum simultaneus processus in criminalibus raro observari & attendi possit; Notissimi enim Juris est, in hujusmodi concursu causa-
rum, majorem & prægnantiorum semper pærferri minori, & mi-
norem cedere majori text. est in l. per minorem 54. ff. de Judic. l.
prius i. l. Neganda 19. C. de bis qui Accus. non poss. l. si quando fin. C.
de Ordin. Cognit. Hinc eleganter Petrus Ulpianus in l. si quis 5. ff. de
Publ. Iudic. inquit Si quis reus factus est, purgare se debet, nec ante
potest accusare (sc. cum effectu Theoph. Gisib. d. l. n. 10.) quam fu-
erit excusatus, cum non relatione criminis, sed innocentia reus
purgetur. Sed ad hoc prodest Reconventio, ut finito conventionis
negotio Reus (intuitu sc. Reconventionalis Judicii) Coram
eodem judge respondere cogatur. Non enim probanda illorum
sententia qui Reconventionem in criminalibus non nisi coram
Judge Rei ordinario admittunt. Marant. in Spec. Aur. d. l. n. 60.
Henr. Bocer. d. Disp. 21. ib. 36. l. B. & E.

40. Et illa quidem quæ in præcedentibus th. dicta sunt,
obtinet, quando utraque causa tam conventionis quam re-
conventionis est criminalis (Quod si verò altera causarum est
Civilis altera Criminalis, non minor dubitatio subor-
tetur. Utrum conventus Criminaliter, reconvenire adversari-
um possit civiliter? Et licet communis Dd. schola negativam
defendat affirmativam tamen in puncto Juris veriorem puto.

Cum

Cum quotiescumq; civilis actio; Criminali examini non obest neq;
illud perstrepere, vel singularitet impedire potest, unum debeat
habere momentum uti constat ex l. adulterij 33. C. ad L. Jul. de A-
dulto. Et idem quoq; de causis præjudicialibus dispositum inveni-
tur in l. Cum & ipse 1. l. si Crimen 3. l. si statua 4. & l. fures tuas 6. de
Ordin. Cognit. Et suader deniq; ratio d. l. Cum Papinianus. & reli-
quorum textuum reconventione loquentium generalitas Gisb.
d. cap. 16. n. 14. Dis. Specul d. l. §. Nunc dicamus 2. n. 10. Marant. d.
part. 4. Dis. 6. num. 66. Job. Petr. Malign. di. tr. quest. 62. Henr. Bo-
ocr. d. Dis. tb. 36. lit. D.

41. Idem quoque dicendum de eo, quando quis conveni-
tur civiliter, quod possit adversarium suum reconvenire criminale
liter. Et hanc veluti communem Dd. sententiam tenet Jul. Clar. in
præt. Crim. lib. 5. §. fin. quest. 2. v. sed quero 4. idque procedit
tam in causis separatis, per rationem d. l. cum Papinianus quam in
causâ ex eodem descendentे judicio Jul. Clar. d. l. Nec hic distin-
guendum cum Specul. d. l. §. nunc dicamus 2. n. 10. & Marant. d. l. n.
67. utrum Index sit competens Rei reconventi, an non. Utroque
enim casu, Reconventioni locus est. Cum ipsa natura Reconven-
tionis, competentiam in Reum reconventum, judici concedat
l. qui non 22. ff. de judic.

42. De causâ fractæ pacis hic queritur; Utrum in ea lo-
cum habeat Reconventio? Et Andr. Gail. de pace publ. lib. 1. cap. 12.
num. 4. Reconventioni locum esse negat: tum quod crimen
fractæ pacis, innocentia, non relatione, purgandum sit l. si quis
reus 5. ff. de Pnbl. Iud. Tum quod ita pronunciatum sit in causâ
Helsenstein / contra Ullm, & in causâ Bodenhausen / contra Erne-
stum Ducem Brunowicensem. Verum, quemadmodum præjudi-
cia ista supremi tribunalis, non temere sunt repudianda, sed atten-
te consideranda; sic etiam temere nō sunt pro lege & oraculo Del-
phico habenda. Ampl. Dn. Ernestus Corbman ICtus celeberrimus Vol. 1.
Consil. Resp. 13. n. 125. & sequ. Sunt enim res inter alios actæ, quæ ter-
rito neque prosunt, nec nocent. tot. tit. C. Res int. alios act. vel ju-
dic. alii non nocere. Proindeque decisio hujus questionis, ex præ-
judiciis istis non petenda; sed potius intrepide statuendum, cum
hæc questio de causa fractæ pacis, ad Cameram tanquam judicem
ordinarium & competentem pertineat, ipso Gail. d. obs. n. 4 faten-
te nec

~~z.~~ nec specialiter quicquam in Ordin. Camer. de ea decisum inventatur, secundum jus commune, hoc passu Reconventionem admissens, d. l. Neganda 19. in fin. C. de his qui accus. non poss. vid. ib. 38. supr. hanc questionem affirmativè decidendam per text. in Ordin. Camer. part. 3. tit. ult. Et ita statuit Theoph. Gisib. d. tr. cap. 17. per tot.

Causis summarizesse, rationi & juris textibus conveniens est. Ratio est, quod actor non possit eum judicem recusare, quem in sua caussa agendo comprobavit. d. l. cum Papinianus ne in calumniosâ illius sit potestate, an velit coram eodem judice respondere nec ne l. si idem n. §. sed & si ff. de Jurisd. Textus est in l. sed & haec 35. §. non solum ff. de Procur. Et longè clarius in clement. saepe §. verum de V. S. qui simpliciter in causis summarizis Reconventioni locum tribuit, nullâ adhibitâ distinctione, utrum ambæ causæ sint summarizæ, vel alterutra tantum. Unde patet commentitiam esse Dd. distinctionem ac limitationem; Num utraq. causa, an v. altera saltem sit summaria: Ut illo non verò hoc casu reconventio procedat, Sperul. d. l. §. Nunc dicamus z. n. n. Ubi enim lex non distinguit, neq; nostrum est distinguere Arg. l. de pretio 8. ff. de publ. act. Vid. Job. Petr. Mor. lig. d. tr. quest. 44. per tot.

in pō: spoliij. 44. In puncto spoliij conventus, utrum adversarium suum reconvenire possit? hoc loco paucis tractandum. Quæ questio cum communi Dd. schola negative decidenda: Non tam propter generalem juris rationem, quod spoliatus ante omnia restituer. L. si quis 7. C. de vi publ. cap. in literis 5. cap. sollicite cures 2. cap. conquerente 7. ext. de Restit. spoliat. Quam propter expressum cap. super spoliatione fin. ext. de Ord. cognit. in quo Papa Gregorius in hac verba responderet. Super spoliatione conventus, adversus restitucionem petentem, non est. (Nisi super questione spoliationis) si cum reconveniat, audiendus. In quo textu, cum expresse Reconventio prohibetur, nec ad prorogationem saltem jurisdictionis illam proficere, verius est.

45. Quod autem supr. dictum Reconventionem in puncto spoliij non admitti, non ita simpliciter exaudiendum, quasi plausibile in omni spolio cesset reconventio: Communi enim Dd. calculo & veriori juris ratione obtinuit, quod in puncto spoliij conventus, adversarium super spolio, sibi, in res sua, antea facta, reconvenire.

nire possit per d. cap. super spoliatione fin. v. nisi super questione spoliationis ext. de ord. cognit. Accedit quod privilegiatus non utatur privilegio suo, contra pariter privilegium arg. l. verum n. §. item queritur 6. ff. de minor. Specul. d. l. §. Nunc dicamus 2. n. 3: Marant d. l. num. 43.

46. Cum autem super spoliatione conventus, adversario, super alio spolio, quæstionem movere, & eidem obiciere voluerit. Multum sane interest, utrum hoc in modum exceptionis, an v. per viam actionis sive Reconventionis faciat. Ita n. Innocent. 3. in Cap. Cum dilectus 2. v. Nos autem ext. de Ordin. Cognit. rescribit. Nos autem distingendum esse credimus, utrum spoliationis quæstio, ab ijsdem Nobilibus, sit objecta in modum actionis, ad restitutionem petendam. An in forma Exceptionis, ad intentionem Adversarij repellendam. Ratio differentiæ adducitur hæc; quod in modum exceptionis proposita quæstione spolii, in tatum excludat intentionem agètis de alio spolio, ut non audiatur, antequâ restitutio plenarie facta sit d. Cap. 2. Si verò in modum reconventionis obiectum fuerit spolium, non statim spoliatus restituitur, sed cum mutuæ sint petitiones, se invicem non contingentes, alternatim tractantur, & tandem unâ sententiâ terminantur d. Cap. 2. in fin. Atq; hinc insignem hanc cautionem, ab advocatis causatum q; patronis notandam esse, monet Theoph. Gisib. d. tr. cap. 15. n. 13. Ne videlicet facile in modum reconventionis, sed potius in forma exceptionis quæstionem spolij adversario obiciant.

47. In causâ Depositii utrum locus sit reconventioni non in Deposito. immerto dubitatur? ad quam quæstionem cum Marant. d. l. n. 39. Et Joh. Petro Maign. d. tr. Quasi. 43. in fin. distinguere placet, inter reconventionem, simultaneo & parili processu instituendam vel finito conventionis judicio demum ventilandam, ut hoc; non illo casu Reconventioni locus sit. Ut ita statuam moveor ratione juris, quâ depositum ante omnia restituendum assertur l. si quis II. C. depos. Arg. l. Compensationes fin. C. de compens. Cap. bona fides fin. ext. depos. Factâ vero restituzione rei depositæ, cum omnes actiones integræ reserventur secundū imper. Justin. in d. l. si quis II. C. depos. Et ipsa Reconventionis ventilatio non evanescet, sed ad prorogationem juriſdictionis proderit.

48. Iam tandem ad processum hujus judicij me cōvertō, idq; C. 3. ut

ut distinctim & ordine fiat, primò initium hujus iudicij. Deinde progressum, & deniq; exitum ejusdem breviter considerabo.

49. Porro ad modum intentandæ Reconventionis quod attinet illam durante Judicio conventionis proponendam, esse indubitatum est ex Cap. Dispensia 3. v. Reus de Rescript. in 6. In quo Innocent. Papa in hac verba rescripsit Re⁹ quoq; si eodē durante iudicio, actorem sibi obnoxium dixerit, reconventionis beneficio vel conventiōis, de jure suo debet apud eosdem Jūdices experiri. Quā vero parte iudicij sit proponenda? non omnium una est sententia.

50. Primo enim sunt non insimi subsellij Icti statuentes, re-conventionem ante litis contestationem, in causā conventionali factam opponendam esse alioquin non veram nec propriam, sed impropriam reconventionem esse. Marant. d. l. n. 5. v. Redeo pro consentiente allegans Phil. Dec. Conf. Ult. 200. n. 2. Ratio hujus opinionis desumpta videtur Ex Autb. & Consequenter in verb. statim C. de sent. & interloc. Clement. saepe v. Verū in verb. in ipso litis Exordio de verb. sign. Cap. ex literis 1. in verb. in continentī ext. de Mut. petit.

51. Deinde sentiunt nonnulli, Reconventionem statim & illico, post litis contestationem, antequam ulterius in causa conventionali procedatur, institui posse. Alex. Trentacinqu. lib. 2. Resol. 1. de Mut. petit. num. 4. Iohann. Emeric. à Rosbach. Prax. Civil. cit. 46. n. 17. Henr. Bocer. d. l. tb. 41. antequam videlicet juretur de Calumniā Trentacinqu. d. l. ut ita hoc tempore instituita reconventione, simultaneo processu, nisi aliud impedimentum obstet, utrumq; negotium ventiletur.

52. Alij deniq; Reconventionem, proprie ita dictam, ante conclusionem cause conventionalis moveri & proponi posse, afferuntur. Specul. d. l. §. sequitur 3. v. sed omisiss. Petr. Frid. Mind. lib. 3. de Contin. Caus. Ca. 7. §. Quartum caput 6. Quorum sententiam & ego lubens sequor, eo potissimum motus fundamento, quod Reconventio post litis contestationem l. in rem suā 18. ff. de Compens. & eodem durante iudicio cap. Dispensia 3. v. Reus de Rescript. in 6. institui possit. Durat autem iudicium donec in causā coclusum sit: quod tunc fieri scribit Gail. I. obs. 107. n. 3. quando utrinq; probationibus & allegationibus renunciatum est per cap. Pastoralis 5. ext de caus. posses. & proprietat. Accedit quod definitio Reconventionis supr. proposita, non inconvenienter, huic

Huic reconventioni post litis contestationem interposita, accommodetur. Et hanc sententiam in iudicio Camerali receptam de comprobata esse evincit clarus text. Ordin. Camer. part. 3. tit. 30. v. So aber Ubi hac verba leguntur. So aber solche Gegenklage/ hernach vnd doch vor beschluß der Sachen fürbracht würde/ alsdan sollen beide Sachen/ der Klag vnd Gegenklag verteilt unterschiedlich / vnd ein vor sich selbst alleine gehandelt werden.

53. Atque hactenus de initio hujus judicij, sequitur jam Justo ordine progressus. Qui dupli peragitur modo: Aut enim parili & simultaneo processu utrumq; negotium peragitur. Aut finito demum conventionis iudicio, Reconventionalis actio coram eodem judice ventilatur. Priori casu, æquæ ac in iudicio conventionis, libello ab utraq; parte oblatu, primum in causa conventionis, ac deinde in causa reconventionis, iudicium per litis contestationem constitui debet, Iuramentum calumnia ab utraq; parte praestari, probationes proferri, ac deniq; in omnibus iudicij partibus, alternatim usq; ad conclusionem procedi. Specul. d. l. §. Videndum 4. in prin. Petr. Frid. Mind. d. Cap. 7. §. 7. Quæ omnia hic sigillatim enarrare cum pagellarum angustia non admittat. Videri possunt præter supr. Citatos Marian. Socin. d. tit. de mut p etit. Capit. 2. à n. u. usq; ad 17. Marant. d. l. n. 7. 8. & 9. Alex. Trentacin- qu. d. l. n. 6. Ioh. Petr. Molign. d. l. Quæst. ab 82. usq; ad 88. Theoph. Gisib. d. tr. Cap. 20. Atque hic modus procedendi eleganter confirmatur. text. Ordin. Cameral. part. 3. tit. 30. So der Beklagter/den Kläger in das Widerrecht fassen weil sol er solche seine Gegenklage/vor der Kriegsbefestigung/ oder hernach ad proximam, oder secundam fürbringen vnd darauf zugleich procedires vnd ein termin vmb die anden gehalten werden.

54. Quod si vero actor reconventus respondere nolit, iuri stitio administratio, in causâ conventionali, ei denegabitur, per ea quæ eleganter tradit. Ioh. Petr. Molign. d. tr. quæst. 96. Posteriori vero casu, ubi finito conventionis iudicio, demum reconventio instituenda, res omni caret difficultate, cum secundum differentiam & varietatem causarum, solitus processus sit observandus & Reconveniens, pendente lite conventionis, cautionem iudicio sibi ab adversario exigere possit. l. ordinata 24. §. si is qui 4. ff. de liberal. caus. l. consensisse 2. §. sed si 6. ff. de judic. Theoph. Gisib. d. tr; cap. 22. n. 10. II. & 12. Quibus

55. Quibus verò in causis simultaneus processus locum
habeat, vel non, ob varietatem ac multitudinem negotiorum &
causarum, certæ regulæ includeat difficile est. Sunt enim causæ
quæ celeriorem processum desiderant, quarum numero veniunt
actiones criminales l. per minorem 54. ff. de judic. l. prius i. l. Ne-
ganda 19. C. de his qui accus. non poss. l. Quoniam fin. C. de Ordin.
judic. Item præjudicialiter, l. si quando 7. C. de ord. cognit.
Tutius itaque erit arbitrio judicis relinquare, utrum is velit uno
& simultaneo processu utramque causam cognoscere, nec ne-
Cum illa quæ sub certa definitione deprehendi non possint, pro-
pterea quod in facto potius, quam in jure consistant, relinquantur
arbitrio judicis. l. Mora 32. ff. de usur. l. questum 13. ff. de testib.
l. Accusatorum i. §. sed non 3. ff. ad SCium Turpili. Nisi forte in qui-
busdam casibus, dispositio clara juris extet, quam sequi judex me-
rito debet, exemplum est in l. illud l. §. si apud fin. ff. quæ sentent.
fin. appell.

56. Ultimo tandem loco exitus seu finis hujus Iudicij, paucis cō-
siderandus. Fisitum a. hoc judicium, sententia inter partes prola-
ta, Quæ, si causæ connexitas & negotiorum natura admittant, tam
causam conventionis, quā reconventionis simul definire debet. cap.
Cum dilectus v. Nos autem in verb. & ad sententia terminanda ext. de
Ordin. Cognit. Cap. ex lit. i. in fin. ibid. DD. ext. de Mut. petit. Ita-
quidem ut ex sententia Specul. d. l. §. Videndum 4. n. 4. Uno con-
textu & secundum Bartol. in d. Auth. & consequenter C. de sentent. &
interloc. n. 3. v. items dicitur cause referente Job. Petr. Moling. d. tr.
Quest. 88. in una charta. Ultraq; tam conventionis quam Recon-
ventionis sententia proferatur ac scribatur. Idq; de actionibus
cognatis præ cæteris dicendum per l. Illud i. §. si Apud. fin. ff. que
sentent. fin. Appell. Rese.

57. Colophonis loco Quæstiōnem illam valde vexatam
hic adicere placet: An de jure Saxonico Reconventio locum
habeat? Quam aliorum judicio salvo, affirmative decidere allu-
bescit. per text. in artic. 61. lib. i. Landrechti & artic. 79. in
fin. ejusd. lib.

nire possit per d. cap. super spoliationis ext. de ord. cognit. Acc privilegio suo, contra pariter queritur 6. ff. de minor. Specul. d. l. num. 43.

46. Cum autem super super alio spolio, quæstionem Multum sane interest, utrum hiam actionis sive Reconventionis. Cum dilectus 2. v. Nos autem ex eventum distingendum esse credimus iisdem Nobilibus, sit obiecta in petendam. An in forma Exceptio repellendam. Ratio differentia dum exceptionis proposita quætionem agéatis de alio spolio, plenarie facta sit d. Cap. 2. Si ve jectum fuerit spolium, non statim mutua sint petitiones, se invicem tractantur, & tandem una sententia. Atq; hinc insignem hanc causam patronis notandam esse, mon videlicet facile in modum receptionis quætionem spolij ad

47. In causâ Depositi uim immunito dubitatur? ad quam Et Job. Petro Malign. d. tr. Quæter reconventionem, simultaneum vel finito conventionis judicio illo casu Reconventioni locus juris, quâ depositum ante omnem C. depos. Arg. l. Compensationes ext. depos. Facta vero restitutio nes integrâ reserventur secundum pos. Et ipsa Reconventionis verrogationem juriisdictionis pro

48. Iam tandem ad proce

si super quæstione Po vilegiatus non utatur arg. l. verum II. §. item camus 2. n. 3: Marant

inventus, adversario, em obiicere voluerit. exceptionis, an v. per n. Innocent. 3. in Cap. uit. rescribit, Nos au liationis quæstio, ab his, ad restitutionem mentionem Adversarij hæc; quod in mo in tatum excludat in or, antequâ restitutio preconventionis ob restituitur, sed cum cingentes, alternatim, nunt d. Cap. 2. in fin. Invocatis causarumq; b. d. tr. cap. 15. n. 13. Ne d potius in forma ex iant.

reconventioni non. in Deposito. um Marant. d. l. n 39. istinguere placet, in ocessu instituendam landam, ut hoc, non tam moveor ratione m asseritur l. si quis II. ens. Cap. bona fides fin. et, cum omnes actio in d. l. si quis II. C de vanescet, sed ad pro dij me cōvertò, idq; ut

